

Gudenåens udvikling 2012-2014 - resultater af fællesskaber

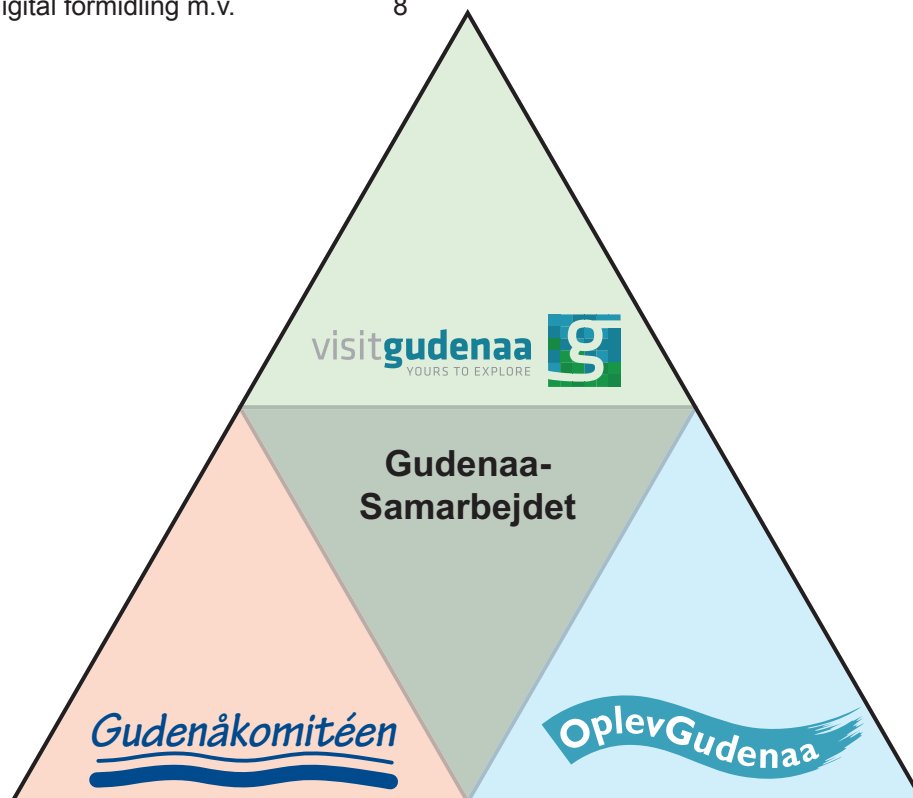
Version 2.0 – december 2014

OplevGudenaa

Indholdsfortegnelse

Indledning	2	Projekter og udgivelser	11
OplevGudenaa – baggrund og idé med projektet	4	Udgivelser om hele Gudenåen	11
VisitGudenaa	5	Oversigtskort over projekter	11
Brandstory	5	GudenaaPartnerskaber og lignende projekter	12
Gudenåkomitéen	6	Andre projekter	15
Gudenåkomitéens vision for Gudenåen	6	GudenaaPartnerskaber på vej	18
GudenåSamarbejdet	7	Frivillige skaber resultater	20
Overordnede resultater	8		
Udstilling og digital formidling m.v.	8		

Indledning

I dette statusrapport forsøger OplevGudenaa at skabe et overblik over de mange initiativer og projekter som har bidraget til udviklingen af Gudenåen i perioden 2012-2014. Udviklingen er drevet af 3 store og mange små fællesskaber. De tre store fællesskaber er VisitGudenaa, Gudenåkomitéen og OplevGudenaa. Det samlede billede tegnes af disse koordinerede og rammesættende indsatser, men udfyldningen er drevet af mange lokale mindre fællesskaber.

Statusrapporten beskriver nogle af de mange resultater, der er opnået med fælles ambitioner om at gøre Gudenåen og landskabet omkring åen tilgængeligt – herunder fortælle de mange gode historier til publikum langs åen. Resultater, som OplevGudenaa har stået for eller bidraget til er vist med logoet. For øvrige projekter er det angivet, hvilket administrativt tilhører projektet har.

Siden 2012 har bestræbelserne især handlet om, at:

- Skabe overblik
- Etablere fællesskaber og samarbejder
- Formulere rammer og anbefalinger
- Formidle gennem udstillinger, video, infotavler, foldere, digitalt m.v.
- Udføre konkrete eksempelprojekter i landskabet i skala 1:1

OplevGudenaa er et samarbejdsprojekt. Alle aktørerne langs åens såvel myndigheder, interesseorganisationer, foreninger og enkeltpersoner er velkomne til at deltage i arbejdet. Og det er i meget høj grad også sket, at der er etableret nye fælles-

skaber om de overordnede visioner og planer samt om de konkrete lokale projekter.

Ikke alle projekter langs åen, som nævnes i denne statusrapport, bærer OplevGudenaa's logo, men de hører med i de fælles bestræbelser på at udvikle Gudenåen som et oplevelseslandskab med faciliteter, tilgængelighed og formidling i høj kvalitet.

I GudenaaPartnerskabet om Sejladsoplevelser på Vandvejen blev der peget på krydsningspunkter langs åen, hvor forskellige brugergrupper mødes. Her giver det god mening at lave f.eks. formidling.

Det har vist sig, at der allerede var meget i gang ude langs åen, og at alle gerne vil se sig tænkt med ind i et overordnet koncept, så de enkelte projekter ikke står alene, men successivt indgår i en samlet helhed. Se et oversigtskort med projekter side 11.

OplevGudenaa vil bestræbe sig på fremadrettet at føre arbejdet fra 2012-2014 videre i nye samarbejder. Det er også håbet, at fremtidens aktører langs åen fortsat vil se sig selv som en del af helheden og have glæde af at tage afsæt i de rammer og anbefalinger, der nu ligger klar for Gudenåen. Hvad enten projekterne udvikler sig i regi af OplevGudenaa eller som selvstændige projekter vil OplevGudenaa's følgegruppe og GudenåSamarbejdet være fora, hvori den fortsatte koordination kan finde sted.

Her er en opsummering af de vigtigste anbefalinger:

- Formidlingen bør være sammenhængende og med fokus på Gudenåen
- Formidlingen og faciliteterne langs åen bør bygges over beskrivelsen af de 4 formidlingsniveauer og aftalte krydsningspunkter
- Det anbefalede formidlingskoncept bør bruges af alle langs åen. Konceptet bygger på genbrug af de løsninger, der er flest af i forvejen, så publikum møder en genkendelig og robust formidling.
- De data der lægges til grund for formidlingen bør samles i få nationale datasiloer, hvorfra de høstes til bl.a. oplevgudenaa.dk og nye fremtidige digitale løsninger
- Gennemførelse af nye lokale projekter bør i høj grad baseres på metoden Lokale Grønne Partnerskaber for herved at sikre den lokale forankring og det lokale ejerskab

Udeskole på Sdr. Ege Strand – indviet i maj 2014.

Det er vores skøn, at der samlet er anvendt op mod 100 mio. kr. til gennemførelse af de natur- fritids-, formidlings- og turismeprojekter der er omtalt i denne statusrapport. Det er en ganske imponerende sum og en flot indsats af de mange fællesskaber der også har formået at få det meste koordineret. Der er rigtig mange, som kan være stolte af de enkelte indsatser, der har været med til at tegne det store billede.

Selv om vi er kommet langt med udviklingen af Gudenåen, er vi langt fra færdige. Der mangler store og små naturprojekter, en lang række facilitets- og formidlingsprojekter og løbende turismetiltag, der kan markedsføre og produktudvikle Gudenåens muligheder og værdier. En del af disse projekter er allerede beskrevet. GudenåSamarbejdets kommende helhedsplan og en mere omfattende koordinerede indsats, måske i et fælleskommunalt udviklingselskab for åen vil sikre både retning og fremdrift.

Fra et møde i det digitale netværk "Skal vi gå samme mobile vej ud i naturen?"

OplevGudenaa – baggrund og idé med projektet

Til glæde for alle der har lyst til at færdes på eller ved Gudenåen vil OplevGudenaa udvikle tilgængeligheden og formidlingen – på en moderne og effektiv måde.

Som Danmarks længste å rummer Gudenåen en mangfoldighed af oplevelser og natur-kultur-historier, og vi vil i projektet lave publikumsvenlig å-formidling i udstillinger, i landskabet, på nettet og på mobilen. Nye rum for oplevelse og læring er målet.

Nordea-fonden støtter aktiviteter, der fremmer det gode liv inden for sundhed, motion, natur og kultur. Med en uddeling i fase 1 på 8,3 mio. kroner har Nordea-fonden banet vejen for OplevGudenaa. Naturstyrelsen Søhøjlandet er projektejer af Oplev-

Gudenaa, og projektet gennemføres i nært samarbejde med AQUA Akvarium og Dyrepark og VisitGudenaa. Projektet overgår i anden fase til et mere omfattende Gudenåprojekt.

Styregruppen for OplevGudenaa har det overordnede ansvar for styringen af projektet i samråd med projektejeren. I styregruppen sidder skovrider Niels Juhl Bundgård Jensen, Naturstyrelsen Søhøjlandet (formand), centerleder Jens Szabo, Gudenåkomiteen, adm. direktør Knud Bundgaard, AQUA Akvarium og Dyrepark og turistchef Anne-Mette Knattrup, VisitGudenaa.

Følgegruppen fungerer som et rådgivende og inspirerende udvalg for projektet. I følgegruppen

siddet repræsentanter for Randers, Viborg, Favrskov, Silkeborg, Skanderborg, Horsens, Hedensted og Vejle Kommuner, Region Midtjylland, Naturstyrelsen Århus, Gudenåkomiteen, VisitGudenaa, Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk landbrug, LAGERne langs åen, museerne langs åen, Danmarks Miljøundersøgelser, DTU Aqua, Randers Regnskov, Energimuseet, Himmelbjerg, Hjejleselskabet, Aalborg Universitet/Oplevelsesøkonomi samt Alexandra Instituttet.

Projektgruppen varetager den daglige styring og udvikling af projektet. Projektleder er Knud Erik Hesselbjerg, Naturstyrelsen, og i projektgruppen sidder desuden adm. direktør Knud Bundgaard, akvarie- & dyreparkchef Jørgen Lund Møller og naturvejleder Lars Nygaard fra AQUA Akvarium og Dyrepark samt turistchef Anne-Mette Knattrup, VisitGudenaa.

"Gudenåens udvikling 2012-2014 – resultater af fællesskaber" er en opsamling af alle de initiativer, der er udsprunget af OplevGudenaa og andre samtidige initiativer langs åen, siden starten på projektet og frem til i dag. Endvidere beskrives en række eksterne projektinitiativer, der supplerer aktiviteterne under OplevGudenaa – uanset at initiativtagerne til disse er andre instanser.

Landskabsarkitekt Bendt Nielsen har været projektkonsulent på rapporten, som sammen med øvrige publikationer er gjort frit tilgængelige på Naturstyrelsen.dk under "Udgivelser fra OplevGudenaa". Man kan også finde linket til disse publikationer gennem OplevGudenaa.dk.

Kontakt: Projektleder Knud Erik Hesselbjerg, kehe@nst.dk, 40 28 05 63.

VisitGudena

Gudenåen – en strøm af oplevelser har haft sit primære fokus på markedsføring af GudenåLandet og de mange oplevelsesmuligheder, der findes der.

Markedsføringen, både digitalt og print, har haft fokus på Norge, Holland, Tyskland og Danmark.

VisitGudena har bl.a. gennem flere år har en haft en 300 m² stor messe på Ferie for Alle i Herning, hvor de 7 turismeorganisationer og turismerehvervet har udstillet Gudenåen.

På messen Experience Denmark i Aachen, Tyskland, var der endda kongeligt besøg fra Kronprinsesse Mary og Prinsesse Benedikte på VisitGudenaas stand.

- Der er udviklet et fælles brand og en brand-story
- Der er udviklet tre produktkendskabssture for turismeerhvervet

Ferie for Alle

Ferie for Alle

- Der er udviklet pakker til lystfiskere og to bilture langs Gudenåen
- Der er etableret en hjemmeside på tre sprog
- Der er afholdt inspirationsmøder for turismeerhvervet og meget andet ...

Projektet gennemføres med støtte fra Region Midtjylland, Grøn Vækst, de syv Gudenå-kommuner, LAG og private partnere.

Medlemmer af bestyrelsen:

- VisitRanders (fmd.)
- VisitSilkeborg
- VisitJuelsminde
- VisitViborg
- VisitHorsens
- VisitSkanderborg
- Favrskov Kommune
- Midtjysk Turisme (tilforordnet)

Brandstory

Gudenåen er Danmarks længste å. Men den er meget mere end det.

Åen opstod under den sidste istid for 15.000 år siden, og i generation efter generation har den spillet en afgørende rolle for udviklingen af samfund og industri. Som fiskevand, transportvej og energikilde har åen været udgangspunkt for civilisation – ikke omvendt.

Den har altid været her, og den vil altid være her.

Ved Gudenåen er kulturen og historien ikke kun noget, man ser og hører. Det er noget, man mærker. Åen, skovene, søerne, Pramdragestien, klostrene, bakkerne og byerne emmer af det.

Gudenåen er ikke en turistattraktion. Gudenåen er en fornemmelse, en stemning, et åndehul. Gudenåen er fantastisk og varieret natur, spændende byer, inspirerende kultur og unik historie. Lige midt i det hele. Til at komme til. Til at færdes på, færdes ved, om, i og omkring. For alle.

Gudenåen er en pause. Fra en hektisk hverdag, fra færdigpakkede ferier og tomme underholdningskalorier. Gudenåen er rammen om ferie, aktiviteter og oplevelser, I skaber sammen.

For ved Gudenåen er der tid. Tid til hinanden. Tid til at være sammen. Og tid til at trække vejret.

Gudenåen er ... Yours to Explore ...

Gudenåkomitéen

Gudenåkomitéen er et samarbejde mellem 7 kommuner, der ligger langs Gudenåen. Komitéen rådgiver alle kommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord om natur- og miljøbeskyttelse og rekreativ anvendelse af Gudenåens vandsystem.

Gudenåkomitéens formål er blandt andet at koordinere indsatserne for et bedre vandmiljø og de rekreative interesser på tværs af kommunegrænserne. Gudenåkomitéen består af ét kommunalt bestyrelsesmedlem fra hver medlemskommune. Viborg Kommune har formandskabet for Gudenåkomitéen i 2014 og 2015.

Gudenåkomitéen, suppleret med Nordjurs og syddjurs Kommuner, fungerer som VandOplandsStyregruppe (VOS), for vandoplandsplanen for Randers Fjord.

Gudenåkomitéen består i 2014-17 politiske medlemmer fra følgende kommuner:

Viborg Kommune (fmd.)
Randers Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune

Hver kommune kan medtage teknisk bistand til møderne i fornødent omfang.

Brugerrådet for sejlads

Brugerrådet for sejlads, som er oprettet under

Gudenåkomitéen, har til formål at koordinere den rekreative anvendelse af Gudenåens vandløb og søer og rådgive myndighederne om reguleringen af sejladsen. Brugerrådets medlemmer består af en kommunal teknikergruppe og en bred vifte af private og statslige interessenter.

Medlemmer af Brugerrådet for sejlads:

Skanderborg Kommune
Favrskov Kommune
Hedensted Kommune
Horsens Kommune
Randers Kommune
Silkeborg Kommune
Viborg Kommune
Århus Kommune
Miljøcenter Århus
Turisterhvervet
Politiet
Naturstyrelsen Søhøjlandet
Danmarks Naturfredningsforening
Motorbåds- og sejlklubber
Kanoudlejere på Gudenåen
Danmarks Sportsfiskerforbund
Dansk Kano- og kajakforening
Dansk Ornitologisk Forening
Friluftsrådet
Dansk Forening for Rosport
DGI
Bredejere – Mossølodsejerforening

Vision for Gudenåen

På initiativ af borgmestrene i Silkeborg, Viborg, Favrskov, Randers, Horsens Skanderborg og Hedensted kommuner udarbejdede og godkendte Gudenåkomitéen en fælles vision for Gudenåen den 15. juni 2011 – gengivet til højre.

Gudenåkomitéens vision for Gudenåen

Gudenåen – natur, oplevelser og kultur

Mangfoldig natur

Gudenåen og dens omgivelser er en guldgrube af mangfoldige naturtyper, som beriger landskab, mennesker og dyr. Vi vil bevare og udbygge de enestående naturværdier, så Gudenåen i al fremtid er et livgivende aktiv for området.

Naturens oplevelsescenter

Gudenåen er naturens oplevelsescenter. Den ægte natur skaber de bedste oplevelser for de mange beboere og turister langs åen. Vi vil sikre, at benyttelse og beskyttelse går hånd i hånd.

Den levende kulturhistorie

Gudenåen har gennem hundreder af år været livline for mennesker langs åen. Den byder på rige kulturværdier og historiske klenodier, som vi vil bevare, udvikle og markedsføre. Den levende kulturhistorie om Gudenåen skal være kendt i Danmark og i verden omkring.

Gudenåkomitéen

GudenåSamarbejdet

Med det formål at realisere visionen etablerede Gudenåkomiteen GudenåSamarbejdet, et strategisk samarbejdsforum der skal sikre synergi og koordinering af udviklingsinitiativer ved Gudenåen. Samarbejdet er tænkt som en tværkommunalt forankret udviklingsorganisation, der fungerer som et initiativtagende og koordinerende supplement til de eksisterende aktører omkring Gudenåen.

Medlemmer

Gudenåkomiteen er vært for GudenåSamarbejdet, hvor Gudenåkomitéens kommuner mødes med tre andre parter, der repræsenterer væsentlige udviklingsinitiativer langs Gudenåen:

- OplevGudenaa er et partnerskabsprojekt mellem Naturstyrelsen, AQUA Akvarium og Dyrepark, VisitGudenaa og Nordea-fonden for bedre tilgængelighed og formidling på stierne langs åen.
- VisitGudenaa er en forening af Gudenåkommunernes turismeorganisationer, der vil udvikle GudenåLandet til en sammenhængende turistdestination via forretningsudvikling og mersalg i turisterhvervet.
- LAG, Lokale Aktionsgrupper, er lokalt forankrede foreninger, der uddeler midler fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og EU.

Opgaver

GudenåSamarbejdet har tre hovedopgaveområder:

- Planer og strategi
- Facilitering og netværk
- Projekter og fundraising

Gruppedrøftelser ved Gudenåkonferencen, januar 2013

Som en samlet ramme om disse aktiviteter udarbejder GudenåSamarbejdet en Gudenå Helhedsplan, der i forlængelse af Gudenå Visionen skal formulere indsatsområder inden for natur, kultur og oplevelser, hvor GudenåSamarbejdet kan støtte og igangsætte bæredygtig udvikling i GudenåLandet.

I Helhedsplanens første version arbejdes der med tre indsatsområder: Lystfiskerturisme, Gudenåens kulturhistorie og stisystemer.

GudenåSamarbejdets fremtid

De deltagende kommuner har skabt økonomisk råderum for, at GudenåSamarbejdet i 2015 dels kan påbegynde en forankring af organiseringen, dels kan starte implementering af Helhedsplanen ved at igangsætte konkrete projekter, herunder indhentning af ekstern medfinansiering.

Status

GudenåSamarbejdet har opnået følgende resultater:

- Etablering af et forum der samler de parter, som arbejder med udvikling af rekreative muligheder knyttet til Gudenåen
- Løbende erfaringsudveksling mellem parterne
- Afholdelse af en konference om Gudenåen
- Inddragelse af interessenterne langs Gudenåen i drøftelse af udviklingspotentialer
- Et udkast til "Helhedsplan for Gudenåen" i version 1, der forventes godkendt på Gudenåkomiteens møde i marts 2015

GudenåSamarbejdets forventning

Den merværdi, som GudenåSamarbejdet potentielt kan tilføre hele GudenåLandet, er langsigtet og fokuseret på udvikling. Udvikling af natur- og kultur- og friluftoplevelser med kvalitet, uden et snævert fokus på kommunegrænser, kommunale myndigheds- og driftsopgaver eller kortsigtede kommercielle interesser.

En udvikling, der kan bidrage til at gøre Gudenåkommunerne endnu mere attraktive som bosætningsområde og turistdestination.

Udvikling og samarbejde skal ske tværkommunalt og involvere de øvrige aktører på området, fordi fokusområder og aktiviteter i helt overvejende grad går på tværs af kommunegrænserne.

Der kan derfor kun udvikles markante og attraktive tilbud, hvis udviklingen sker uafhængigt af den enkelte kommunes geografi.

Overordnede resultater

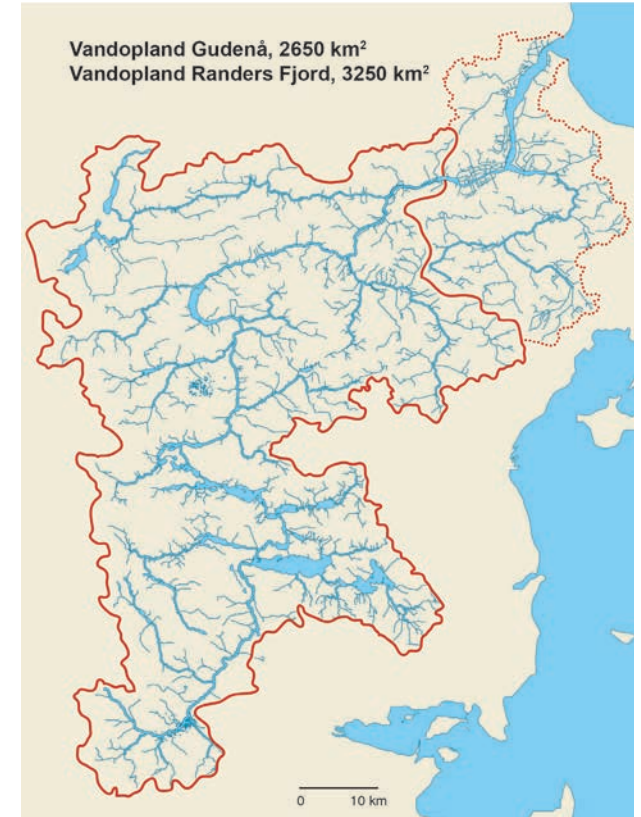
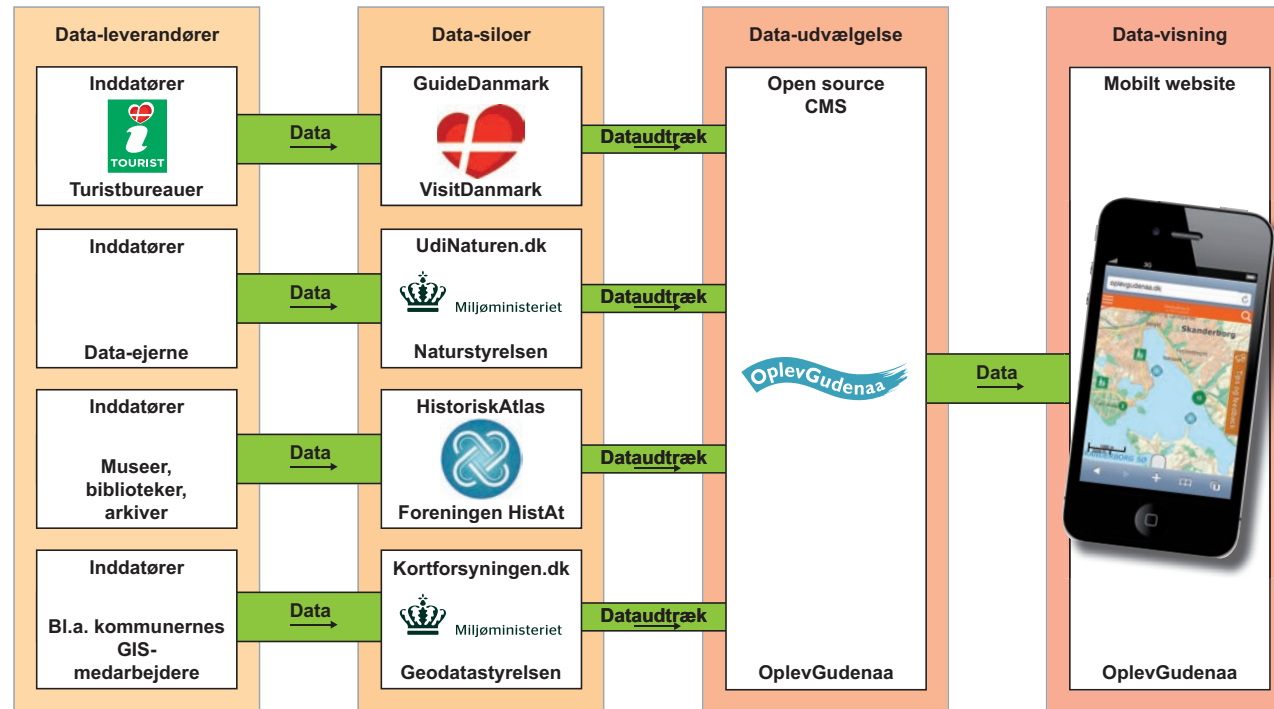
Gudenåen er Danmarks længste å – 153 km lang. Den har sit udspring i Tinnet Krat nordvest for Tørring, 72 meter over havet, og sit udløb i Randers Fjord. Undervejs løber åen igennem en række søer, under 66 broer og gennem 8 kommuner. Åen er sejlbart for kanofart fra Tørring og afvander et areal på størrelse med Fyn.

Med denne størrelse rummer åen en lang række natur og kulturoplevelser, og rigtig mange aktører og organisationer har berøring med mulighederne.

OplevGudenaa har valgt at arbejde på at give et overblik over dette store landskabsrum.

Et af de vigtigste resultater af bl.a. OplevGudenaa's aktiviteter gennem de sidste 3 år er, at det er lykkedes at aktivere en lang række interessenter langs åen med det fælles mål at udvikle tilgængelighed og formidling langs åen. Den følgende liste over resultater og udgivelser dokumenterer dette enorme engagement.

Strukturdiagrammet viser opbygningen af OplevGudenaa.dk

Udstilling og digital formidling m.v.

Oplevgudenaa.dk udgivet maj 2014

Denne mobile hjemmesides idé er, at den med et kort som indgang, skal indeholde alle de informationer, som brugeren langs åen efterspørger.

Produktet fungerer både på den store skærm hjemme ved PC'en og på smartphonen. Siden høster data fra 4 nationale datasiloer: Kortene er fra Geodatastyrelsen, stier og faciliteter er fra Naturstyrel-

sens platform UdiNaturen, kulturhistorierne hentes fra Historisk Atlas og turistinformationen – hvor kan du spise og sove – hentes fra GuideDenmark.

Projektet anbefaler, at dataejerne langs Gudenåen sikrer, at alle data er tilgængelige for høstning på disse platforme i høj kvalitet og løbende vedligeholdet.

Netværket for mobil formidling – inklusive anbefalinger (pdf) udgivet maj 2013

OplevGudena har været for det nationale netværk "Skal vi gå samme mobile vej UdiNaturen". Netværket har ca. 50 projekter som medlemmer. Der afholdes ca. 3 møder årligt med et deltagertal pr. møde på ca. 30. I denne forbindelse har vi udgivet denne korte beskrivelse og anbefalinger om mobil formidling af natur- og kulturhistorier. A4. 2 sider.

UdiNaturen//Søhøjlandet. Afrapportering af projektet (pdf) udgivet marts 2012

OplevGudena har overtaget den rolle, som UdiNaturen//Søhøjlandet havde, med udvikling af en mobil formidlingsløsning, der høster data fra nationale datasiloer og har overtaget værtskabet for det nationale netværk "Skal vi gå samme mobile vej UdiNaturen". A4. 23 sider.

OplevGudenaUdstillingen på AQUA i Silkeborg indviet i juni 2014

Oplev Gudena har anvendt halvdelen af det samlede støttebeløb til projektet fra Nordea-fonden, på 8,3 mio. kr., til en helt ny GudenaUdstilling i AQUA's udstillingsbygning på 2 sal. Oplev hele Gudena's forløb fra udspringet i Tinnet Krat på den jyske højderyg og til udløbet i Randers Fjord.

Gennem fem zoner giver udstillingen mulighed for at opleve hele Gudena's forløb på en helt ny måde med alle dens vidt forskellige udtryk, fra myldrende ur-insekter til lurende gedder og fra pibende kildevand til mægtig vandstrøm. Undervejs fortæller "Moder Gudena" om sit liv fra fødsel til død. Enkelte steder er det muligt at bryde åens overflade og fx prøve kræfter med de interaktive installationer "Spring som en laks" og "Flyv som en isfugl". Projektleder er AQUA.

Højskilte er sat ud ved 5 nedslagspunkter langs åen

Gudena's App (QR kode) udgivet juni 2014

Som en del af GudenaUdstillingen på AQUA i Silkeborg har vi udviklet en App om Gudena. Udstillingen har 5 nedslagspunkter langs hele åen. Det er disse punkter, som man også kan se på Appen.

Med Appen bærer man viden om åen med sig, man kan se en lille helikopter tur over nedslagspunktet, og man kan sende sine billeder direkte til udstillingen på AQUA.

Med Gudena's APP kan man tage på besøg langs den virkelige Gudena og fx tage foto som kan blive en del af udstillingen. Eller når man er ved åen – prøve at finde dyr, planter og forskellige ting på de fem destinationer. Projektleder er AQUA.

"Flyv som en isfugl" eller "spring som en laks"

GudenaaFilmen (YouTube) udgivet juni 2014

I forbindelse med etableringen af den nye Gudenå-udstilling på AQUA har vi optaget en GudenaaFilm. Filmmaterialet er optaget fra helikopter, fra land og under vand. Lige nu findes filmmaterialet i tre udgaver:

1. En stemningskabende film på 12 minutter, uden tale, som man kan se i biografen på AQUA.

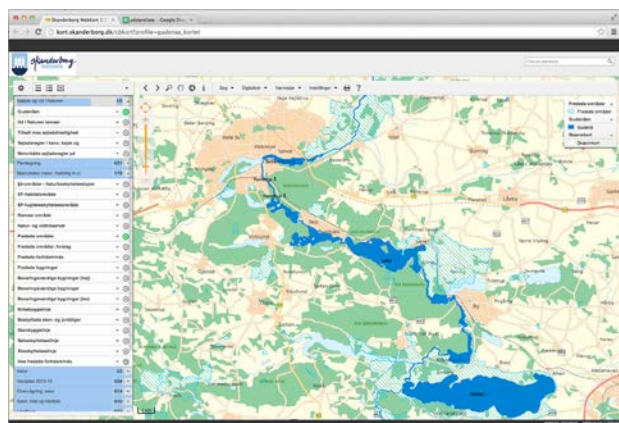

2. Hele helikopteroptagelsen, som man kan få adgang til ved henvendelse hos Lars Nygaard på Aqua. Denne film kan anvendes af bl.a. kommunerne til deres hjemmeside, hvis kommunen gerne vil vise deres del af Gudenåen fra luften.

3. En kort præsentation af projektet, som findes på YouTube. Projektleder er AQUA.

GudenåKortet (pdf) udgivet december 2013

I et tæt samarbejde med Gudenå Komitéen og

Fugletårn til Himmelbjerggruten køres på plads. Modellen fik i et andet grønt partnerskab Skanderborg Kommunes arkitekturpris, 2014, for integrationen med andre elementer i landskabet

VisitGudenaa har OplevGudenaa bidraget til udviklingen af GudenåKortet – et digitalt planlægningsværktøj, der er bygget af kommunernes GIS-afdelinger med især Skanderborg Kommune bag tasterne. Formålet med kortet er at give projektledere og deltagere en fælles digital ramme til kortlægning og oplevelsesudvikling i GudenåLandet. I beskrivelse fortælles historien om baggrunden, formålet, arkitekturen og indholdet af GudenåKortet. A4. 5 sider.

Fælles kommunikationsplan (pdf) udgivet september 2013

Siden 2011 har Gudenå Komitéen, VisitGudenaa og OplevGudenaa arbejdet med udvikling og synliggørelse af Gudenåens værdier. Arbejdet koordineres i GudenåSamarbejdet, og der er gennemført en række fælles aktiviteter, herunder en Gudenå Konference og StoreGudenaaDag. For at sikre en sammenhængende kommunikation til de mange aktører langs åen, har de 3 parter i fællesskab udarbejdet en kommunikationsplan. A4.12 sider.

GudenaaKonferencen

Sammen med VisitGudenaa og Gudenå Komitéen var OplevGudenaa, den 31. januar 2013 i Silkeborg, vært ved en heldagskonference om Gudenåens muligheder. Der var 200 deltagere. I forbindelse med konferencen blev der uddelt en række materialer.

StoreGudenaaDag 2013

Den 13. august 2013 afholdte OplevGudenaa, VisitGudenaa og Gudenå komitéen StoreGudenaaDag. Der blev gennemført i alt 73 arrangementer langs hele åen, der deltog ca. 400 frivillige i afholdelsen og det samlede antal deltagere var på 4-5.000. Udgivelsen er en kortfattet evaluering af dagen.

Projekter og udgivelser

Udgivelser om hele Gudenåen

Syv stikord om OplevGudenaa (pdf) udgivet juni 2012

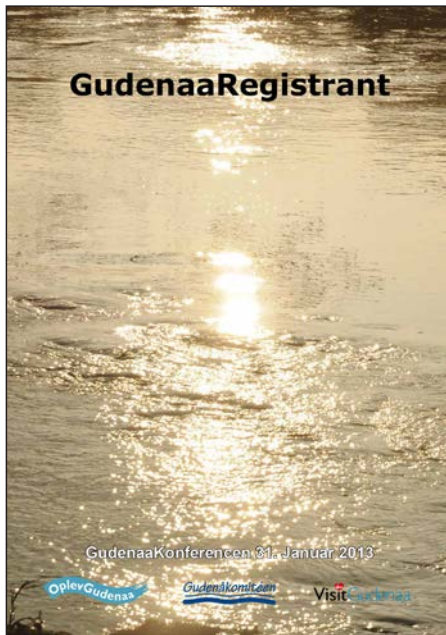
Dette er projektets første udgivelse. Beskrivelsen forsøger at sætte en ramme om projektets muligheder i kort og tilgængelig form. Projektets logo er udarbejdet efter denne første udgivelse. A4. 2 sider.

GudenaaRegistrant (pdf) udgivet januar 2013

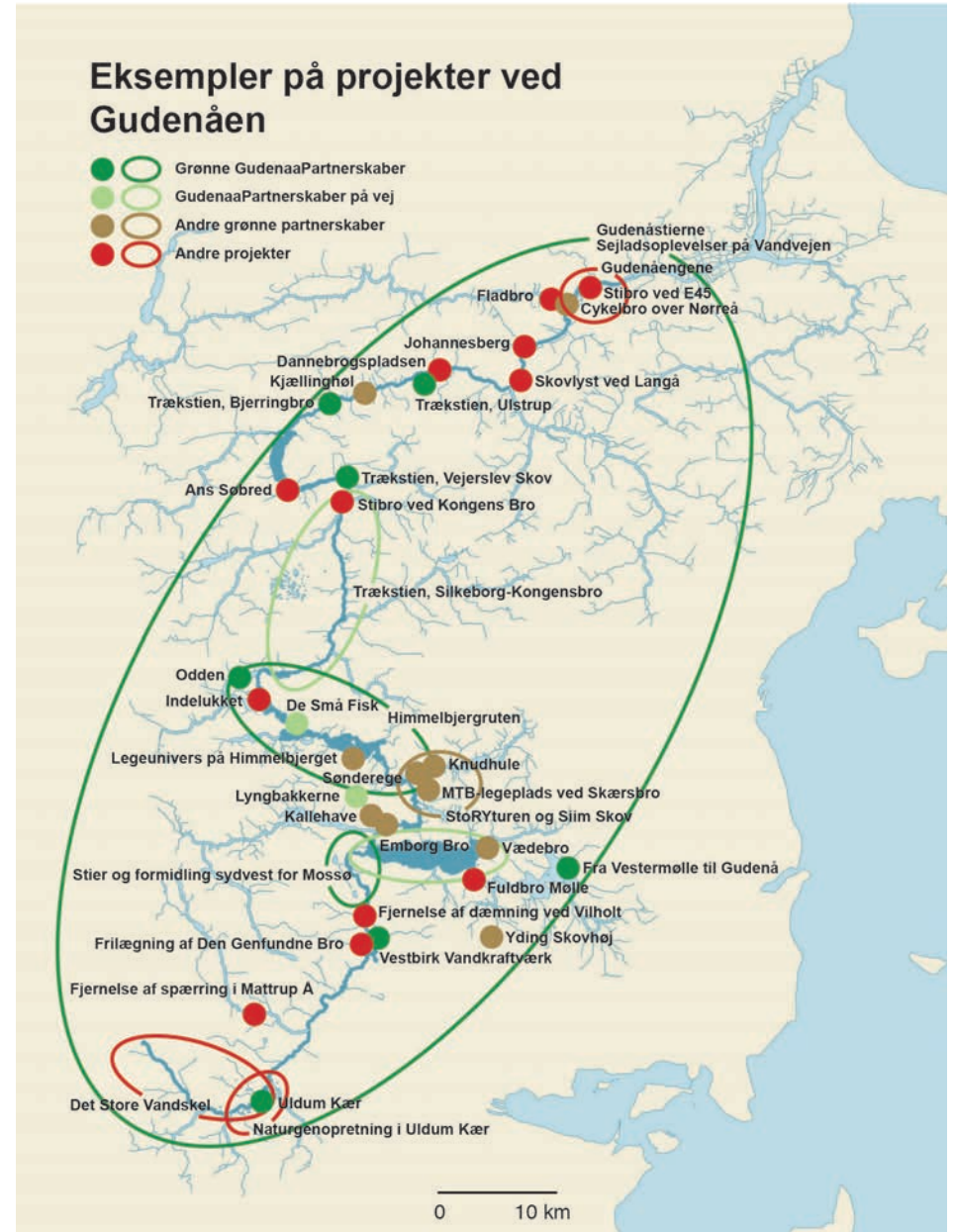
Denne registrant blev første gang udgivet i juni 2012 og giver et overblik over Gudenåen. I forbindelse med afholdelsen af GudenaaKonferencen i januar 2013 blev beskrivelsen opdateret og udleveret under

de 3 værter logo: OplevGudenaa, VisitGudenaa og Gudenå Komitéen. Registranten er en omfattende beskrivelse af Gudenåens muligheder. Beskrivelsen rummer mange kortregistreringer, billeder og eksempler. A3. 43 sider.

Eksempler på projekter ved Gudenåen

- Grønne GudenaaPartnerskaber
- GudenaaPartnerskaber på vej
- Andre grønne partnerskaber
- Andre projekter

Oversigtskort med projekter nævnt i dette statusnotat

FormidlingsKoncept (pdf) udgivet januar 2013

Denne beskrivelse af det formidlingskoncept, som vi anbefaler anvendt langs hele Gudenåen, herunder i de mange GudenaaPartnerskaber, blev første gang udgivet i december 2012. Konceptet er et inspirationskatalog, hvor vi anbefaler, at alle genbruger det koncept, som der i forvejen er mest af langs åen. Konceptet er dét, som Naturstyrelsen har udviklet over de seneste årtier. I beskrivelsen er der en lang række eksempler, herunder priser på de enkelte faciliteter og formidlingsmetoder. A4. 31 sider.

GudenåStjerne og Vandvejen (pdf) udgivet oktober 2013

Den røde tråd i projektet OplevGudenaa har fra starten været at beskrive mulighederne for at etablere faciliteter, tilgængelighed og formidling

langs hele Gudenåen. Denne beskrivelse er en forundersøgelse af alle disse muligheder til lands og til vands. Beskrivelsen indeholder 2 kortværk. Et over stierne og et over faciliteterne, der er rettet mod de sejlene på åen. Herudover indeholder beskrivelsen et budget over mulighederne for at forbedre tilgængeligheden, faciliteterne og formidlingen. Budgettet for stierne er på i alt ca. 40 mio. kr. Beskrivelsen af mulighederne for de sejlene er efterfølgende udbygget i Gudenaa-Partnerskabet Sejladsoplevelser på Gudenåen – vandvejen. Se denne under GudenaaPartnerskaber. Drømmen er, at alle disse muligheder kan udrulles sammen med kommunerne i en række lokale GudenaaPartnerskaber. A3. 39 sider.

De gode historier om Gudenåen – anbefalinger om formidling (pdf) udgivet september 2014

Denne grundige beskrivelse samler op på mange af de tidligere overvejelser og beskrivelser af formidlingen langs åen. Heri er der en lang række anbefalinger og eksempler på, hvordan Gudenåen kan formidles. Der er 2 helt overordnede anbefalinger. Vi bør, af hensyn til brugerne af åen, formidle på samme måde langs hele åen, uafhængigt af kom-

munegrænser og andre lokale interesser. Vi bør basere formidlingen på data i nationale datasiloer. Her sikres og vedligeholdes data/historier af dataejereren. Det giver sikkerhed for at data altid kan genbruges/høstes af andre. A3. 19 sider.

Eksempel på et ubemandet formidlingscenter – Vestbirk Vandkraftværk og Den Genfundne Bro

I forlængelse GudenaaPartnerskabet om Overvejelser om Vestbirk Vandkraftværks fremtid blev det besluttet, at etablere et ubemandet formidlingscenter med både Vestbirk Vandkraftværk og den frilagte jernbanebro som omdrejningspunkt, idet disse to nærliggende lokaliteter kan opfattes som to sider af samme sag. A4. 24 sider.

Der er etableret et noget større fortsættende partnerskab, der vil se på muligheden for nye stier, faciliteter og formidling omkring kraftværket og Den Genfundne Bro.

GudenaaPartnerskaber og lignende projekter

OplevGudenaa har udviklet på metoden Lokale Grønne Partnerskaber. Vi har valgt at kalde det GudenaaPartnerskaber. Partnerskaber er også en årlig bevilling på finansloven. Her har man mulighed for, hos Naturstyrelsen, at søge op til 50 % af de midler, som det koster at gennemføre et partnerskab, dog maksimalt kr. 400.000.

Metoden giver et solidt lokalt medejerskab til både formulering, gennemførelse og drift af projektet. OplevGudenaa har i fase 1 afsat kr. 350.000 til at hjælpe lokale ildsjæle med at komme fra ide til et velbeskrevet projekt. Det er indtil videre blevet til i alt 13 GudenaaPartnerskaber, hvoraf de fleste er beskrevet og enkelte er allerede indviet.

For at øge forståelsen for styrker og svagheder i metoden har vi udarbejdet en beskrivelse af mulighederne i publikationen GudenaaPartnerskaber. På foranledning af et møde med de 8 kommuner langs åen har vi også udarbejdet en drejebog for projektledere af GudenaaPartnerskaber.

Det er det enkelte GudenaaPartnerskab, der har ansvaret og opgaven med at udarbejde beskrivelsen af det enkelte projekt, den efterfølgende myndighedsbehandling og finansiering af projektet og selve gennemførelsen. Alle GudenaaPartnerskaberne er i gang med at udfylde/udrulle de overordnede planer og rammer for Gudenåen, som projektet OplevGudenaa beskriver.

Udover GudenaaPartnerskaber udrulles en række lokale grønne partnerskaber, myndighedsprojekter og projekter på initiativ af lokale interessenter og lodsejere langs åen. Flere af disse er nævnt i nedenstående projektlister. Nok ikke alle er kommet med, men der er fokuseret på indsatser, der fremmer faciliteter, tilgængelighed og formidling.

Sejladsmuligheder på Gudenåen – Vandvejen (pdf) september 2014

Et meget stort GudenaaPartnerskab med 20 deltagere, herunder en repræsentant for alle Gudenåkommunerne, har gennemanalyseret de mange muligheder, som Gudenåen giver en lang række sejlsende brugergrupper. De nuværende muligheder

og faciliteter er beskrevet, og der er oplistet ønsker til nye og/eller forbedrede faciliteter. Partnerskabet har peget på og beskrevet i alt 26 GudenåKrydsningspunkter, som giver særlige muligheder for brugerne og turisterne, hvor de sejlsende krydser de gående, cyklende og kørende gæster. Alle de nuværende faciliteter og de mulige nye er beskrevet og vist på kort. Det samlede budget for opgradering af gamle og etablering af nye faciliteter er på ca. 18 mio. kr. Ideen med denne beskrivelse er, at bl.a. kommunerne langs åen skal arbejde på at sikre udrulningen ved etablering af lokale partnerskaber. A3. 23 sider.

Gudenaa-Partner-skaber (pdf) udgivet januar 2013 (2. udgave)

Her beskriver vi mulighederne i partnerskabsmetoden. Formålet er at inspirere ildsjæle, lokale organisationer og kommuner til at tage metoden i anvendelse for herved at medvirke til at udvikle Gudenåens mange værdier. Beskrivelsen gennemgår en række eksempler på vellykkede og gennemførte partnerskaber. Noget af det, som driver energien i partnerskaber, er: 1. Start småt, tænkt stort, ryk

- hurtigt.
2. Loyalitet, kompromisser og konsensus.
3. Den stærkeste skal være den mest retfærdige.
4. Vilje, begejstring og fest. A4. 20 sider.

Drejebog om Grønne GudenaaPartnerskaber i praksis (pdf) udgivet januar 2014

Vi har i denne beskrivelse samlet mange af de erfaringer, der er høstet i gennemførelsen af de mange partnerskaber, der lever langs Gudenåen. Skanderborg Kommune er den kommune i Danmark, der har gennemført flest lokale grønne partnerskaber. I beskrivelsen er der praktiske anvisninger på alle faser af et partnerskab:

1. Forprojektet, hvor der skabes konsensus om projektets indhold.
  2. Hvordan man har mulighed for at sammensætte finansieringen.
  3. Gennemførelsen af den nødvendige myndighedsbehandling.
  4. Selve udførelsen af projektet og arbejdet med de frivillige
  5. Afrapportering til deltagere og bidragsydere.
- A4. 15 sider.

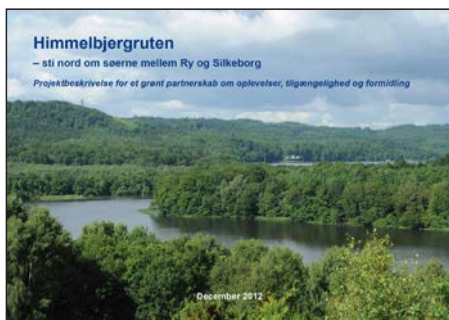
Trækstien ved Vejerslev Skov (pdf) udgivet oktober 2012

Dette partnerskab har rekord i hastighed. Fra ideen blev formuleret, til projektet blev indviet på StoreGudenaadag, den 13. august 2013, gik der kun et år. Partnerskabet har med 7 partnere etableret ca. 700 meter ny træsti langs Gudenaåen i Favrskov Kommune. Denne strækning har sikret, at trækstien nu igen størstedelen af året er farbar fra Kongensbro til Tange Værket. Det samlede anlægsbudget blev på 1,7 mio. kr., og der blev i alt leveret 457 frivillige timer. A4. 8 sider

Himmelbjergruten (pdf) udgivet december 2012

Partnerskabet etablerer stier fra Ry til Silkeborg og retur til Ry, syd og nord om søerne. Den samlede sti er på ca. 50 km. Partnerskabet har 14 partnere og et samlet finansieret budget på 2,8 mio. kr. Projektet er allerede indviet 3 gange i etaper. Den nye gang- og cykelbro over Mariemunde er indviet. Den soldrevne lille cykelfærge over snævringen midt på stien er indviet. Herved har man mulighed for, fra både Ry og Silkeborg, at gøre rundturen halvt så lang.

Den nye sti på nordsiden af søerne blev indviet på StoreGudenaadag i 2013. A4. 11 sider.

Odden i Silkeborg By (pdf) udgivet februar 2013

Naturstyrelsen Søhøjlandet ejer en halvø i Silkeborg Langsø, lige midt i byen overfor rådhuset. Partnerskabet har udarbejdet et projekt, der giver grundlag for naturoplevelser og aktiviteter på Odden. Aktiviteterne er opdelt i et intensivt rum og et ekstensivt rum. Der er 11 partnere og projektet har et samlet budget på 3,8 mio. kr. Projektet er under myndighedsbehandling og finansiering. A4. 19 sider.

Sydvest for Mossø - Stier og formidling (pdf) udgivet september 2013

Projektområdet strækker sig langs Gudenaåen fra Voervadsbro til Klostermølle og indeholder nye stier, en lang række faciliteter til friluftslivet og ny formidling, der giver bedre mulighed for at finde stierne og faciliteterne og få naturoplevelser og at blive præsenteret for den rige kulturhistorie, som området indeholder. Der er 10 partnere, og projektet har

et samlet budget på 1,7 mio. kr. Projektet er under myndighedsbehandling og finansiering. De lokale partnere har allerede taget hul på at ny-afmærke stier i området mellem Voervadsbro og Klostermølle over Sukkertoppen og i Pindal Mose. A4. 20 side.

Uldum Kær - Stier og formidling (pdf) udgivet april 2013

Projektområdet er det ca. 1.200 ha store Uldum kær. I 2007-2010 gennemførte Naturstyrelsen et stort naturgenopretningsprojekt i kæret. Dette partnerskab er en fortsættelse af det dengang gennemførte projekt. Projektet indeholder nye stier, nye faciliteter for publikum og ny formidling af både natur- og kulturhistorien. Projektet har 12 partnere og et samlet budget på 2,4 mio. kr. Projektet er under myndighedsbehandling og finansiering. A4. 13 sider.

Fra Vestermølle til Gudenaå (pdf) udgivet april 2014

Projektet har skabt en ny vandretur, der bindes sammen af historier fra Vestermølle ved Skanderborg Sø til Gl. Rye og Gudenaåen. Projektet er primært et historiefortællingsprojekt, der binder Skanderborg sammen med Gudenaåen, men det har også stået for metodeudvikling og beskrivelse

af rollefordelingen mellem parterne. Beskrivelsen indeholder de 28 historier som projektet har skabt, og som nu kan hentes ned ved anvendelse af QR koder. Projektet blev indviet april 2014. Projektet har haft 5 partnere og et budget på kr. 100.000. A5. 32. sider.

Trækstien ved Ulstrup (pdf) udgivet april 2014

Partnerskabets projektbeskrivelse bidrager med endnu en strækning af den fredede træksti, der går fra Kongensbro til Randers. Projektområdet rummer ca. 3,9 km af trækstien. På ca. 1 km af denne strækning skal der etableres nye træstier. Udover stien rummer projektet også afmærkning, faciliteter til brugerne og formidling. Partnerskabet har 11 partnere og et samlet budget på 4,4 mio. kr. Projektet er under myndighedsbehandling og finansiering. A4. 12 sider.

Trækstien ved Bjerringbro (pdf) udgivet maj 2014

Dette er endnu et partnerskab, der udruller OplevGudenaa's vision om etablering af et samlet system af

Gudenå Stier. Projektområdet dækker ca. 3,6 km af trækstien langs åen gennem Bjerringbro. Udover stien rummer projektet en række faciliteter for publikum, herunder også dem, der sejler på åen. Hertil kommer afmærkning og formidling af området. Partnerskabet har 11 partnere og et samlet budget på 3,2 mio. kr. Projektet er under myndighedsbehandling og finansiering. A4. 15 sider.

Overvejelser om Vestbirk Vandkraftværks fremtid (pdf) juni 2014

Dette GudenaaPartnerskab adskiller sig fra de øvrige ved at være en analyse af mulighederne ved Vestbirk Vandkraftværk. Partnerskabets 7 partnere har sammen analyseret mulighederne og peger på 2 fremtidige scenarier:

1. Fortsættelse af den nuværende produktion af vedvarende energi, eller
2. Nedlæggelse af el-produktionen og gennemførelse af et naturgenopretningsprojekt

Det er ikke partnerskabets opgave at vælge mellem scenarierne og at gennemføre projektet. Den afgørende faktor for

valget bliver den nye vandplan for Gudenåen. Partnerskabet har dog udarbejdet økonomiske overslag for de 2 scenarier. A4. 23 sider.
Der er etableret et noget større fortsættende partnerskab, der vil se på muligheden for nye stier, faciliteter og formidling omkring kraftværket og Den Genfundne Bro, som Horsens Kommune i 2014 har frilagte over Gudenåen.

Ny Gudenaa-formidling ved Den Genfundne Bro

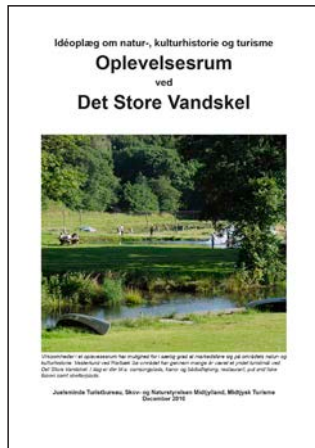

Andre projekter

Det Store Vandskel og Oplevelsesrum "Gudenåen"

Dette myndighedsprojekt udspringer af ønsket om at støtte udvikling og etablering af erhverv i landdistrikterne, idet projektet først og fremmest vil støtte turismeerhvervet og følgeerhvervet – det vil især sige detailhandlen og transportsektoren – for at opnå målet om udnyttelse af området oplevelses- og vækstpotentiale. Projektet er under udførelse. Projektleder er Hedensted Kommune. *Illustrationen er fra et tidligere forprojekt.*

Naturgenopretning i Uldum Kær

Dette miljømiliard-projekt blev indviet i 2010. Der er foretaget rydning af 27 ha opvækst, lavet vinteroversvømmelser af 135 ha og etableret faciliteter, tilgængelighed og formidling i kærret. Projektleder var Naturstyrelsen i tæt samarbejde med Hedensted Kommune, lodsejere og interessegrupper. Publikumsindsatsen videreføres i GudenaaPartnerskabet om "Uldum Kær – stier og formidling".

Fra fjernelsen af Vilholt-dæmningen over Gudenåen

Frilægning af Den Genfundne Bro ved Naturstien Horsens-Silkeborg

Som en del af opfølgningen på vandplan (2009-2015) har Horsens Kommune frilagt en jernbanebro fra 1899. Broen blev i 1929 dækket med sand og bygget ind i en dæmning, hvor Gudenåen løb under i to betonrør. Denne spærring er fjernet i 2014. Projektleder er Horsens Kommune. GudenaaPartnerskabet om "overvejelser om Vestbirk Vandkraftværks fremtid" har ført til indretningen af et ubemandet formidlingscenter i overensstemmelse med OplevGudenaa's anbefalinger dækkende kraftværket og jernbanebroen.

Fjernelse af dæmning ved Vilholt Mølle

I 2009 kunne fjernelsen af Vilholt Møllens dæmning på tværs af Gudenådalen indvies. Elektrofiskeri før og

efter fjernelsen har påvist mindst en 10-dobling af ørredbestanden i Gudenåen ovenfor dæmningens oprindelige placering. Projektet blev udført af Horsens Kommune og Naturstyrelsen.

Det grønne partnerskab om Yding Skovhøj

Fra udsigtspunktet ved det offentlige opholdsområde ved Yding Skovhøj har man udsyn over bl.a. Gudenådalen. Et grønt partnerskab nyindrettede i 2013 og 2014 opholdsområdet med bl.a. information, toilet og busholdeplads, og man har ved frivillige kræfters hjælp afmærket en vandrerute fra Yding By til opholdsområdet. Projektleder var Horsens Kommune. A4. 8 sider.

Fjernelse af spærring ved Fuldbro Mølle

Som en del af opfølgningen på vandplan (2009-2015) har Skanderborg Kommune iværksat en undersøgelse om spærringen i Tåning Å ved Fuldbro Mølle. Projektet vil etablere et stryg, hvor også de sejlede på åen kan udgå at skulle have fartøjerne op af åen. Projektleder er Skanderborg Kommune.

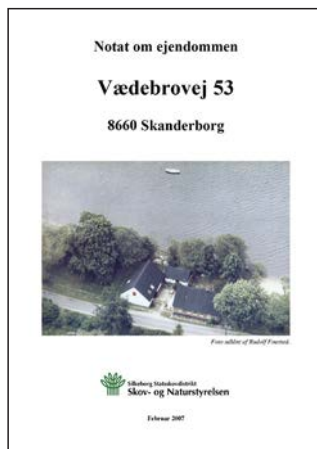

Det grønne partnerskab om indretning af Vædebro

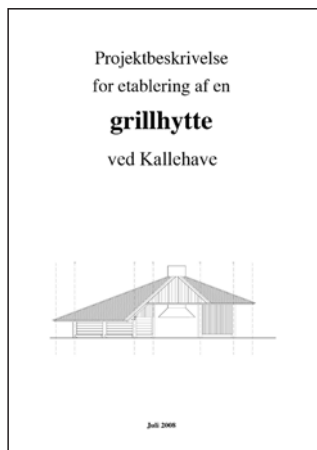

I 2011 kunne et grønt partnerskab indvie et offentligt opholdsområde ved Vædebro, hvor Naturstyrelsen i medfør af fredningen af Mossø havde købt en mindre ejendom med 100 meter søbred til Mossø. Opholdsområdet er indrettet handicapvenligt med faciliteter og formidling, og en stor del af arbejdet er udført af lokale frivillige. Projektleder var Naturstyrelsen. Det forventes, at Vædebro også vil blive en del af Gudenaapartnerskabet "Mossø Rundt", hvor der bl.a. kan fokuseres på de internationalt berømte udgravninger af krigerknogler fra omkr. år 0. En del af formidlingen af de arkæologiske udgravninger vil med tiden måske kunne finde sted ved Vædebro.

Det grønne partnerskab om indretning af grillhytte ved Kallehave

Dette grønne partnerskab blev afsluttet i 2010. Grillhytten fungerer som samlingssted for SFO'en ved Mølleskolen i Ry, men kan også benyttes af offentligheden, når SFO'en ikke benytter hytten – f.eks. i ferier

og i weekender. Projektleder var Mølleskolens SFO.

Det grønne partnerskab om etablering af isætningssted for kanoer og kajaker ved Emborg Bro

I 2010 kunne partnerskabets aktiviteter indvies. Da var der skabt et nyt handicapvenligt isætningssted for kanoer og kajaker samt etableret faciliteter og formidling for vandrere, cyklister og andre brugergrupper – f.eks. et overdækket madpakkehus med tilhørende svinggrills m.v. Frivillige fra især Gl. Rye deltog aktivt i etableringen af faciliteterne. Projektledelsen lå hos Skanderborg Kommune. A4. 12 sider.

Det grønne partnerskab om en mountainbikelegeplads ved Skjærskov

Dette grønne partnerskab er finansieret og under myndighedsbehandling. Det handler om at etablere en legeplads, hvor mountainbikecyklister og andre får et fristed til at øve behændighed og styrketræning, så de omliggende skove ikke overbelastes. Projektet udføres

i nært samarbejde med frivillige fra Mølleskolen og områdets mountainbike-klubber. Initiativet er en del af VisitSkanderborgs bestræbelser på at etablere faciliteter for mountainbike-cyklister i hele Skanderborg Kommune, og projektledelsen er placeret hos Skanderborg Kommune. A4. 9 sider.

Det grønne partnerskab om StoRYturen og indretning af Siim Skov

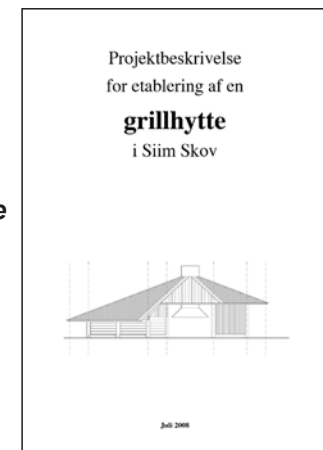

Dette partnerskab blev indviet i 2012 og omfatter bl.a. etablering af ca. 30 digitale fortællinger rundt omkring i Ry By (StoRYturen) samt indretning af Siim Skov og Kildebjerg Ry området med afmærkede vandre- og løberuter, borde/bænke-sæt m.v. Et særligt aspekt var indretning af faste o-løbsposter under det nationale projekt "Find vej i ...". Projektledelsen lå hos Skanderborg Kommune. A4. 12 sider.

Det grønne partnerskab om indretning af grillhytte i Siim Skov

Dette grønne partnerskab blev afsluttet i 2010. Grillhytten fungerer som samlingssted for Kildebjerg Børnehus, men kan

også benyttes af offentligheden, når Børnehuset ikke benytter hytten – f.eks. i ferier og i weekender. Projektleder var Kildebjerg Børnehus.

Det grønne partnerskab om indretning af Sdr. Ege Strand

Partnerskabets aktiviteter blev indviet i maj 2014. Der er opsat nye handicapvenlige toilet- og omklædningsrum og

indrettet en overdækning til brug som samlingsrum og udeskole for grupper. Under betegnelsen "Brug Bolden" er der etableret faciliteter til boldspil, og der er indkøbt et soldrevet skoleskib, der ligger ved de renoverede badebroer. Borde/bænke-sæt, svinggrills og nye formidlingstavler er nedgravet af frivillige under organisering af bl.a. VisitSkanderborg. Der resterer at blive udarbejdet et undervisningsmateriale om bl.a. vandmiljø, energi og affaldsbehandling under titlen "ingenting forsvinder". Projektleder er Skanderborg Kommune. A4. 15 sider.

Det grønne partnerskab om indretning af Knudhule Strand

En arv fra en anonym giver satte skub i dette

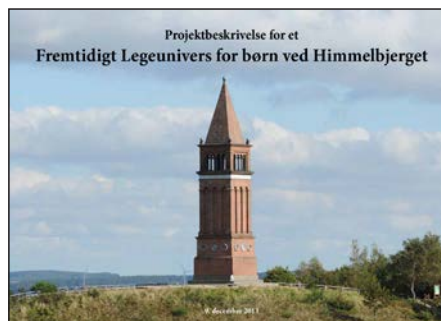

partnerskab, der har nyindrettet Knudhule Strand med unikke bade- og badebroer. Borde/bænkesæt, svinggrills og formidlingstavler er nedgravet af frivillige under organisering af bl.a. VisitSkanderborg og Ry Borgerforening. I projektet indgik også forbedring af parkeringsforhold og frilægningen af et kildevæld samt pleje af eksisterende bevoksning på strandområdet. Projektleder er Skanderborg Kommune. A4. 9 sider.

Det grønne partnerskab om indretning af Legeunivers på Himmelbjerget

Legeuniverset på Himmelbjerget er udført i 2014 i en fase 1, der omhandlede etablering af unikke legeredskaber i "menneskenes verden" med udgangspunkt i Himmelbjergets historie. I tilknytning til legeredskaberne er der også opsat borde/bænke m.v. Projektet fortsættes i en fase 2 om "gudernes verden". Bygherre er Tårnkomiteen. A4. 23 sider.

Udviklingsprojektet om Indelukket i Silkeborg

Silkeborg Kommune har som planmyndighed behov for en kortlægning af og rammesætning for aktiviteter i det populære område ved Indelukket i Silkeborg, hvor der bl.a. er havn for motorbåde, minigolf, klubfaciliteter og festplads med koncerter, teater etc. Indelukket er for en stor del fredskov med nærhed til Gudenåen. Projektleder er Silkeborg Kommune.

Stibro under Viborg Landevej ved Kongensbro

I tilknytning til Gudenaapartnerskabet om Vejerslev Skov forbedrede Silkeborg Kommune krydsningsmuligheden ved Viborg Landevej for Trækstien, der ved Kongensbro passerer landevejen. Kommunen fik i 2013 ophængt en stibro langs Gudenåen, hvor denne løber under landevejen, så de vandrende ikke længere behøver at krydse den stærkt befærdede landevej.

Det grønne partnerskab om Kjællinghølbrossen

Den unikke bro over Gudenåen ved Kjællinghøl er Danmarks længste bro udført i rundtømmer. Broen har et frit spænd på 35 meter. Sammen med ramperne er den næsten 90 meter lang. Broen blev indviet i juni 2012. Projektleder er Viborg Kommune.

Dannebrogsplassen i Ulstrup

Dannebrogsplassen ved Ulstrup har navn

Cirkus Dannebrog, men i fremtiden skal pladsen også kunne være et unikt opholdsområde for beboere i Ulstrup og

gæster langs Gudenåen. Visionen er at etablere Danmarks første å-bad på pladsen, men også at lave nyt isætningssted for kanoer og kajakker, sheltere, udeskole og udeundervisning i vådbundsområdet vest for Dannebrogsplassen. Projektleder er Favrskov Kommune.

Udviklingsprojektet om

Skovlystområdet ved Langå – et idékatalog

Borgere i Langå fremlagde i februar 2014 en udviklingsplan for Langå, "Langå i udvikling". En undergruppe bragte fokus på "Gudenåens potentiale", og det er med udgangspunkt i denne gruppes visioner, at der i 2014 er udarbejdet et idékatalog for Skovlystområdet med bl.a. Langå Marina. Flere borgere og gæster får mulighed for at benytte det naturskønne område ved Gudenåen. Projektleder er Randers Kommune.

Faciliteter for de sejlene på åen ved

Johannesberg og ved Fladbo

Randers Kommune indretter overnatningsmulighed i form af landgangssted med shelters, toilet og formidling ved Johannesberg. Og ved ophalingspladsen ved Fladbo, hvor mange kanoudejere afhenter udlejningskanoer etableres også bedre brofaciliteter m.v. Projektleder er Randers Kommune.

Cykelbro over Nørreåen

Broen over Nørreåen kunne indvies i 2014 "the missing link" i muligheden for at cykle fra Silkeborg til Randers. Projektleder var Langå Miljøgruppe.

Stibro over Gudenåen ved E45

Aage V. Jensen Naturfond har erhvervet enge og vådområder på begge sider af Gudenåen mellem Langå og Randers. Der er tale om tre adskilte ejendomme, Hornbæk Enge, Væth Enge og Vorup Enge. Fonden kalder dem tilsammen for Gudenåengene. Et omfattende stinet med tilhørende faciliteter og formidling gør det muligt at komme rundt i området, og i april 2014 blev en ny stibro langs E45's krydsning af Gudenåen indviet. Projektleder var Aage V. Jensen Naturfond.

Gudenaapartnerskaber på vej

Trækstien Silkeborg-Kongensbro

Partnerskabet vil løfte idéer til restaurering af Trækstien fra Silkeborg til Kongensbro – en strækning, der er ejet af Naturstyrelsen. Projektleder er Silkeborg Kommune/Naturstyrelsen.

Mossø rundt

Friluftsrådets Kreds Søhøjlandet og Mossø Naturfredningsforening Skanderborg har taget initiativ

til sammen med en række partnere at give tilgængelighed og formidling m.v. til Mossø et kvalitetstjek. Der er visioner om at lukke huller i et kommende stinet rundt om Mossø.

De Små Fisk

Naturstyrelsens opholdsområde De Små Fisk drives til daglig af Silkeborg Kommune. Sejs-Svejbæk Lokalråd har taget initiativ til et partnerskab, som skal tænke visioner for områdets fremtid. Det kan f.eks. komme på tale at se på kunst i landskabet, aktivitetsmuligheder, bedre faciliteter og ny formidling. Projektleder er Sejs-Svejbæk Lokalråd.

Et grønt partnerskab om lyngbakkerne ved Gammel Rye

Borgere i Gammel Rye har ønske om et erhverve og pleje de fredede lyngbakker ved Gammel Rye. Det er nedsat et støtteforening og en Naturfond, som skal stå for ejerskabet. Støtteforeningen er allerede i fuld gang med at pleje lyngbakkerne gennem tilbagevendende plejedage, og fundraisingen til erhvervelsen af bakkerne er indledt af Naturfonden. Projektleder er Rye Borgerforening

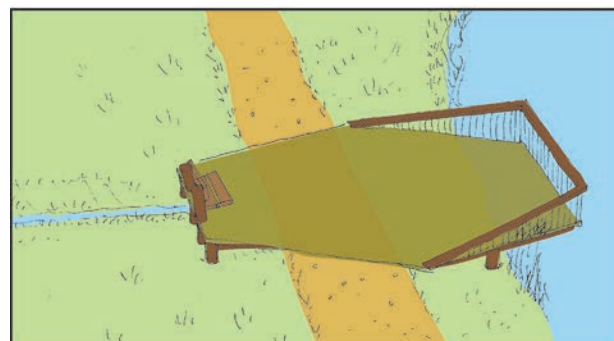
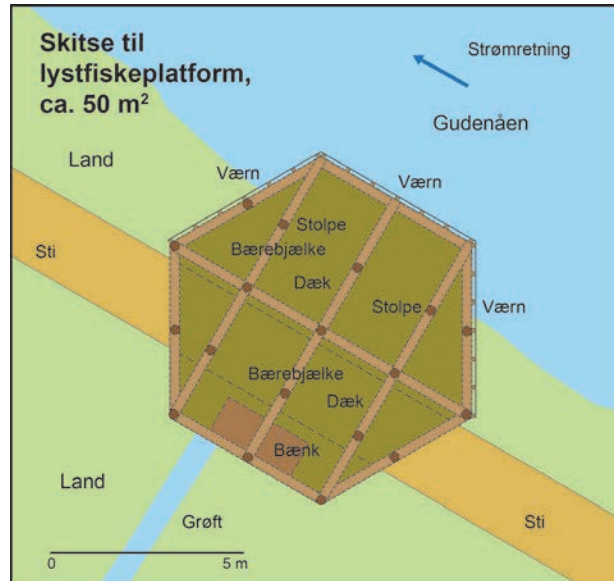
Handicapvenlige lystfiskeplatforme

Dette Gudenaapartnerskab er i gang, men har qua den store geografi og de meget forskelligartede forhold for lystfiskeri ved åen foreløbigt lade idéen om udvikling af en handicapvenlig lystfiskeplatform ved Gudenåens nedre løb indgå i udviklingsprojek-

tet om Skovlystområdet ved Langå – et idékatalog. I Søhøjlandet skal der ses på kombinationsløsninger med eksisterende bådebroer samt et system af flydeplatforme. GudenaPartnerskabet er blevet til på initiativ af VisitSkanderborg og de lokale lystfiskeforeninger.

Frivillige skaber resultater

Billederne viser et eksempel på en indsats ved hjælp fra frivillige ved Knudhule Strand ved Ry. Arbejder, som kræver farligt værktøj udføres normalt af professionelle, så sikkerheds- og forsikringsforhold er varetaget korrekt. Under kyndig ledelse af f.eks. Naturstyrelsens snedkere kan frivillige etablere bord/bænke-sæt, nedgrave skiltestandere etc. og stå for almindelig klargøringsarbejder, renholdelse m.v.

